

Ewa Głębińska

"Regionalizacja i metaforyzacja
pejzażu w poezji po roku 1945",
Tomasz Wójcik, "Przegląd
Humanistyczny" nr 5 (1987) :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 32/1 (112), 295

1989

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WŁODARSKI Maciej: O stylu prozy Jana Kochanowskiego. "Rocznik Komisji Historycznoliterackiej PAN w Krakowie". R. 1987: 24 s. 111-121.

Twórczość prozatorska Jana Kochanowskiego (a zwłaszcza styl jego prozy) pozostaje - w porównaniu z poezją - mało znana i słabo zbadana. Autor, przyglądając się prozie Kochanowskiego, stwierdza, że język tych tekstów, jakkolwiek mniej doskonały i trudniejszy niż w twórczości poetyckiej, pod względem sprawności konstrukcyjnej oraz jasności wypowiedzi nie ustępuje dokonaniom literackim najwybitniejszych stylistów. Konstrukcja zdań, ich tonacja i rodzaj stosowanych środków służą zawsze podkreśleniu charakteru utworu i realizacji jego cech gatunkowych. Cechuje je umiar w zakresie ozdób stylistycznych i zwięzłość w formułowaniu myśli. Przejrzystość (perspicuitas) i stosowność (aptum) to cechy wyróżniające tej niewątpliwie intelektualnej prozy.

BP/112/129

J.K.-K.

WÓJCIK Tomasz: Regionalizacja i metaforyzacja pejzażu w poezji po roku 1945. "Przegląd Humanistyczny" 1987 nr 5 s. 67-77.

Mimo, że kategoria pejzażu w liryce powojennej staje się coraz bardziej anachroniczna, co wynika z kryzysu opisowości w literaturze XX wieku, jednocześnie pełni ona znacznie bardziej rozległe funkcje semantyczne niż w poezji dawnej. Autor prześledził uwarunkowania kulturowe i historyczne, mające wpływ na ukształtowanie się poszczególnych typów i funkcji pejzażu w liryce. Stwierdza istnienie kilkunastu wariantów pejzażowych, które uszeregował w nadrzędne grupy: pejzaż estetyczny, estetyzacja pejzażu przyrodniczego, pejzaż ukształtowany przez kategorię Historii, retoryczny, ekologiczny. Kolejne odmiany pejzażu to: pejzaż patriotyczny (także w poezji emigracyjnej) i kulturowy (związany z konkretnym regionem kraju), literacki, filozoficzny, mityczny i panteistyczny (jako wariant filozoficznego).

BP/112/130

E.G.